

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **M. K.,** zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje,** se sídlem 28. října 117, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2015, č. j. MSK 36122/2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 12. 2016, č. j. 19 A 54/2015 - 94,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl rozhodnutím Magistrátu města Havířova (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 8. 1. 2015, č. j. OVV1/83987/2014-9, uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), jehož se měl dopustit tím, že dne 26. 9. 2014 kolem 23.55 hodin v Havířově na ulici Ostravská řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění. Za spáchání tohoto přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 25.000 Kč a sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel po dobu 12 měsíců. Na základě odvolání bylo prvostupňové rozhodnutí přezkoumáno žalovaným, který jej změnil pouze tak, že dílčím způsobem přeformuloval jeho výrok (jeho skutkovou větu) tak, že zněl: *(...) je vinen tím, že dne 26. 9.*

2014 kolem 23:55 hodin v kat. území Havířov – Město na ulici Ostravská řídil osobní motorové vozidlo Mercedes, rz. X, aniž byl držitelem příslušného řidičského oprávnění, kdy toto pozbyl dne 26. 8. 2014." S právním hodnocením, jak je provedl správní orgán I. stupně, se však žalovaný ztotožnil, a proto prvostupňové rozhodnutí ve zbytku potvrdil, a to rozhodnutím ze dne 16. 6. 2015, č. j. MSK 36122/2015.

[2] Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce žalobou ke Krajskému soudu v Ostravě. Při prvotním posouzení věci dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je opožděná, pročež ji usnesením ze dne 15. 3. 2016, č. j. 19A 54/2015 – 52, odmítl. Zde specifikované odmítavé usnesení však Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 13. 7. 2016, č. j. 1 As 103/2016 – 40, zrušil. Následně krajský soud věc projednal meritorně a žalobu v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] Krajský soud se předně neztotožnil s tvrzením žalobce, že rozhodnutí správních orgánů jsou nepřezkoumatelná. Vyjádřil naopak přesvědčení, že správní orgány svá rozhodnutí náležitým a srozumitelným způsobem odůvodnily, přičemž se vypořádaly i s jednotlivými námitkami žalobce vznášenými v průběhu správního řízení. Krajský soud se ztotožnil se správními orgány v tom směru, že nevědomost žalobce o pozbytí řidičského oprávnění (uložení sankce zákazu řízení motorových vozidel v dřívějším přestupkovém řízení), jej nezprošťuje odpovědnosti za spáchání přestupku. Rozhodnutí, jímž byla žalobci sankce zákazu řízení motorových vozidel pravomocně potvrzena, bylo doručováno zástupci žalobce. Pokud se přitom žalobce nechal v přestupkovém řízení zastoupit advokátem, učinil tak zcela dobrovolně, a nemůže se posléze dovolávat toho, že ho právní zástupce o doručení rozhodnutí neinformoval, a žalobce se tak s rozhodnutím neseznámil. Tyto skutečnosti mohou vést toliko k závěru o formě zavinění ve formě nevědomé nedbalosti, nikoliv o absenci zavinění, jak dovozuje žalobce. Ze správních rozhodnutí jsou dále seznatelné i důvody, pro něž se správní orgány rozhodly neprovést dokazování výslechem žalobcem navrženého svědka – jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, přičemž tyto důvody krajský soud považoval za zcela racionální. Obdobně ani soud neshledal výslech Mgr. Topola v soudním řízení nezbytným a za přínosné nepovažoval ani provedení dokazování výpisem z bodového hodnocení řidiče a historií změn v žalobcově evidenční kartě řidiče. V neposlední řadě krajský soud vyhodnotil jako nedůvodnou námitku žalobce, že mu nebylo umožněno seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel") kasační stížnost, v níž vymezil následující kasační body. Předně setrval na své argumentaci ze správního a předcházejícího soudního řízení o absenci zavinění za spáchání přestupku. Stěžovatel akcentoval, že si dříve uložené sankce zákazu řízení nebyl vědom, neboť byl v dotčeném přestupkovém řízení, v němž mu byla tato sankce uložena, zastoupen advokátem. Stěžovatel se přitom svého advokáta opakovaně dotazoval, zda již bylo v dané věci vydáno rozhodnutí. Tento jej však opakovaně ujišťoval, že nikoliv. Stěžovatel si také přebíral veškerou poštu a z opatrnosti si nechal vyhotovit výpis z bodového hodnocení řidiče. Stěžovateli tedy není zřejmé, co více mohl ve věci učinit. Krajský soud k situaci stěžovatele uvedl, že pochybení advokáta jde plně k jeho tíži a komunikace mezi

advokátem a klientem je ryze soukromoprávní záležitostí. S tímto názorem se však stěžovatel nemůže ztotožnit, neboť stát garantuje určitou úroveň kvality advokátních služeb, což je patrné kupříkladu z toho, že proti advokátům lze zahájit u České advokátní komory kárné řízení. Krajský soud tedy dle mínění stěžovatele nemůže přehlížet rozdíl mezi běžným obecným zmocněncem, za nějž odpovídá účastník řízení, a advokátem, na jehož profesionalitu se účastník může spolehnout. Stěžovatel se proto domnívá, že jeho jednání nebylo zaviněné, a to ani ve formě nevědomé nedbalosti. Již samotná skutečnost, že byl v řízení zastoupen advokátem, nasvědčuje tomu, že o rozhodných skutečnostech (uložení zákazu řízení motorových vozidel) nejenže nevěděl, ale ani vědět nemohl. Stěžovatel však byl natolik opatrný, že si i přesto situaci u svého advokáta ověřoval a nadto si ještě nechal vyhotovit výpis z bodového hodnocení, který je veřejnou listinou obsahující informace o veškerých pravomocných rozhodnutích o přestupcích a uložených sankcích za tyto přestupky. Stěžovatel přitom nemůže přijmout argumentaci krajského soudu, že takový výpis není relevantní, neboť jsou do něj údaje zapisovány se zpožděním a nadto ve lhůtách, které jsou pořádkové. Dle názoru stěžovatele není reálné, aby se každý účastník neustále informoval na stav řízení u všech správních orgánů a je tedy zcela přirozené, že spoléhá na pravdivost údajů zapsaných v dostupných evidencích. Argumentaci krajského soudu proto považuje za přepjatě formalistickou a jako takovou ji odmítá, neboť by mohla vést až ke zcela absurdním závěrům. Závěrem zdůraznil, že nebyl nedbalý, neboť zachoval obecně uznávanou míru opatrnosti, a proto u něj nelze zavinění za spáchaný přestupek dovodit.

[5] Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítl, že je trestán za omyl veřejné moci, z jejíž strany nebylo pravomocné rozhodnutí o spáchání přestupku řádně zaevidováno do karty řidiče ani bodového hodnocení řidiče. Správní orgán měl ze zákona povinnost údaje zaevidovat do pěti dnů, přesto však ani měsíc po nabytí právní moci rozhodnutí nebyla tato povinnost splněna. Stěžovatel připodobňuje výpis z evidenční karty řidiče svojí povahou k doložce právní moci a s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 2. 4. 1998, sp. zn. III. ÚS 456/97, dovozuje, že nesprávnost v něm uvedených údajů nemůže jít k jeho tíži. Argumentoval-li krajský soud možnou prodlevou mezi nabytím právní moci rozhodnutí a provedením záznamu do evidenční karty řidiče, pak stěžovatel poukazuje na skutečnost, že správní orgány jsou povinny činit úkony bez zbytečného odkladu. V daném případě se tak nestalo, a ačkoliv si pořídil výpis z bodového hodnocení řidiče pouhý den před spácháním přestupku, údaj o již měsíc pravomocném rozhodnutí v něm nebyl obsažen. Za tuto liknavost nemůže nést odpovědnost stěžovatel, ale dotčený správní orgán, který byl povinen zápis do evidence provést. Stěžovatel rovněž zpochybnil, že by byl údaj do evidence zapsán dne 26. 9. 2014, jak tvrdil žalovaný.

[6] Ve třetím bodě kasační stížnosti stěžovatel namítl dílčí nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů. Již v průběhu řízení před správními orgány totiž upozorňoval na skutečnost, že s uložením sankce zákazu řízení motorových vozidel je spojena též povinnost přestupce fyzicky odevzdat řidičský průkaz příslušné obci s rozšířenou působností. Jedná se o povinnost, kterou musí splnit samotný přestupce, proto jsou správní orgány povinny vyrozumět jej o právní moci přestupkového rozhodnutí a související povinnosti odevzdat řidičský průkaz. To se v daném případě nestalo, což stěžovatel namítal již v průběhu správního řízení. Správní orgány se však s jeho argumentací nevypořádaly. Z tohoto důvodu vznesl stěžovatel námitku

nepřezkoumatelnosti již v řízení před krajským soudem, tento ovšem pouze konstatoval, že rozhodnutí správních orgánů jsou přezkoumatelná, neboť reagovala na podání stěžovatele ze dne 14. 11. 2014. Z napadeného rozsudku však není seznatelné, jakým způsobem byla předmětná námitka stěžovatele ve správních rozhodnutích vypořádána a stěžovatel trvá na tom, že vypořádána vůbec nebyla.

[7] V posledním kasačním bodě stěžovatel dodal, že pokud by snad Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o jeho zavinění za spáchání přestupku, pak je třeba minimálně uznat, že jednání přestupce nebylo společensky škodlivé, neboť stěžovatel jednal v omylu a nevěděl, že si počíná protiprávně. Stěžovatel přitom činil vše pro to, aby se omylu vyvaroval, proto je přesvědčen, že nebyla naplněna materiální stránka přestupku.

[8] Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti vyhověl, rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný se k podané kasační stížnosti na výzvu Nejvyššího správního soudu žádným způsobem nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval splnění podmínek řízení, přičemž shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) přípustná. Nejvyšší správní soud proto mohl přikročit k samotnému meritornímu přezkumu napadeného rozsudku krajského soudu, a to v rozsahu důvodů vymezených v kasační stížnosti.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Za stěžejní námitku, která byla již ostatně ze strany stěžovatele vznesena i v řízení před krajským soudem a prolínala se i celým správním řízením, lze označit tvrzení stěžovatele, že u něj nelze dovodit zavinění za spáchání předmětného přestupku, neboť si nebyl vědom toho, že mu již byla v dřívějším správním řízení uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. V této souvislosti považuje Nejvyšší správní soud za vhodné pro přehlednost pouze ve stručnosti připomenout pro posuzovanou věc klíčové skutečnosti vyplývající ze správního spisu.

[13] Se stěžovatelem bylo u Magistrátu města Havířov a posléze v odvolacím řízení u Krajského úřadu Moravskoslezského kraje vedeno přestupkové řízení pro podezření ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, spočívajícího v překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci o více než 20 km/h. Stěžovatel byl ve správním řízení zastoupen na základě plné moci advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem. Magistrát města Havířov shledal, že stěžovatel se zde specifikovaného přestupku dopustil a uložil mu pokutu ve výši 3.000 Kč a sankci zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu dvou měsíců. Postup Magistrátu města Havířov i jeho závěry aproboval v odvolacím řízení Krajský úřad Moravskoslezského

kraje, který rozhodnutím ze dne 26. 8. 2014, č. j. MSK 88700/2014, zamítl odvolání stěžovatele. Toto rozhodnutí bylo doručováno do datové schránky zástupce žalobce, přičemž z doručenky je patrné, že rozhodnutí bylo odesláno dne 26. 8. 2014 a ještě téhož dne se do datové schránky přihlásila oprávněná osoba. Lze tedy konstatovat, že rozhodnutí Magistrátu města Havířov nabylo právní moci dne 26. 8. 2014 a od tohoto okamžiku se tak na stěžovatele vztahoval dvouměsíční zákaz řízení motorových vozidel (viz § 94a odst. 1 zákona o silničním provozu).

[14] S ohledem na shora uvedené není pochyb o tom, že pokud žalobce dne 26. 9. 2014 řídil motorové vozidlo, činil tak v rozporu se zákazem vyplývajícím ze sankce uložené v dřívějším správním řízení. Jedná-li se o výhrady stěžovatele, že si nebyl vědom zamítnutí jeho odvolání proti rozhodnutí o uložení zákazu řízení motorových vozidel, Nejvyšší správní soud připomíná, že podle § 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích"), k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Podle § 4 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nevědomé nedbalosti, „*jestliže pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl*."

[15] Pro dovození zavinění formou nevědomé nedbalosti tedy musí být kumulativně splněny dva znaky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2008, č. j. 1 As 56/2008 - 66). Prvním z nich je, že pachatel přestupku nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, druhým pak je skutečnost, že pachatel o tom vzhledem k okolnostem mohl být pachatel protiprávnosti svého počínání vědom. Nejvyšší správní soud se již v minulosti touto problematikou opakovaně zabýval, a to kupříkladu v rozsudku ze dne 13. 3. 2012, č. j. 1 As 22/2012 - 55, či v rozsudku ze dne 23. 10. 2012, č. j. 1 As 150/2012 – 33, v nichž dovodil, že při posuzování naplnění druhého ze znaků nevědomé nedbalosti se vychází „*z možnosti znalosti, která se zkoumá na základě objektivních okolností spojených se skutkem a subjektivních dispozic konkrétního pachatele, neboť přestupkový zákon zakládá odpovědnost za přestupky spáchané z nevědomé nedbalosti na povinnosti, ale současně i možnosti předvídat způsobení poruchy nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem. Kritériem nedbalosti v obou jejích formách je zachovávání potřebné míry opatrnosti pachatelem.*" Míra opatrnosti je tedy dána spojením objektivního a subjektivního hlediska při předvídání způsobení poruchy nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem (srov. obdobně Šámal, P. a kol. Trestní zákoník. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 183 - 184).

[16] V posuzované věci stěžovatel setrvale namítá, že si nebyl uložení sankce spočívající v zákazu řízení motorových vozidel vědom, neboť ho jeho zástupce o této skutečnosti neinformoval, byť ho stěžovatel v této souvislosti opakovaně kontaktoval. Z úředního záznamu o telefonátu s Mgr. Jaroslavem Topolem vyhotoveného Policií ČR, Krajským ředitelstvím policie Moravskoslezského kraje, pak vyplývá, že obdobně se k věci vyjádřil i zde zmiňovaný zástupce, který potvrdil, že rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, č. j. MSK 88700/2014, bylo chybou v počítačovém systému přiřazeno k jinému spisu, pročež o něm nebyl jeho klient (stěžovatel) zpraven. Nadto stěžovatel uvedl, že si pouhý den před spácháním přestupku obstaral výpis z bodového hodnocení řidiče, z něhož však nebylo patrno, že by mu byl zákaz řízení motorových

vozidel uložen, respektive absentoval zde i zápis bodů za spáchání dotčeného přestupku. Z těchto důvodů je stěžovatel přesvědčen, že byl ohledně neskončení přestupkového řízení v dobré víře.

[17] Přijal-li by soud tvrzení stěžovatele jako pravdivá, je třeba vycházet z premisy, že stěžovatel o uložené sankci zákazu činnosti skutečně nevěděl. Současně je zřejmé, že se nejedná o případ absolutní rezignace na zjišťování výsledku správního řízení, s nímž se Nejvyšší správní soud v minulosti setkal v mnoha jiných řízeních (kromě již citovaných rozhodnutí např. i rozsudek zdejšího soudu ze dne 6. 5. 2015, č. j. 6 As 239/2014 – 39, či rozsudek ze dne 6. 10. 2015, č. j. 8 As 62/2015 – 35). V tomto ohledu je tedy posuzovaná situace poněkud specifická a Nejvyšší správní soud byl nucen vážit, zda kroky učiněné stěžovatelem naplňují potřebnou míru opatrnosti, kterou lze od účastníka správního řízení spravedlivě požadovat.

[18] Právo účastníka řízení nechat se na základě plné moci zastoupit zmocněncem je pro účely správního řízení garantováno § 33 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Jedná se o zastoupení fakultativní, a je tedy plně na vůli účastníka řízení, zda k zastupování zmocní jinou osobu, či zda bude v řízení vystupovat osobně. Rozhodne-li se však účastník řízení využít možnosti zastoupení ve správním řízení, musí tak činit s vědomím všech specifik, která z toho vyplývají. Mezi tato specifika patří především přičitatelnost úkonů zástupce přímo účastníku řízení (§ 34 odst. 1 správního řádu) či skutečnost, že veškeré písemnosti jsou, vyjma případů, kdy má účastník v řízení něco osobně vykonat, doručovány výhradně zmocněnému zástupci (§ 34 odst. 2 správního řádu). Doručení písemnosti zástupci se přitom svými účinky rovná doručení samotnému účastníku řízení. Je tedy evidentní, že pokud by Nejvyšší správní soud připustil, že se účastník řízení může zavinění zprostit pouze s poukazem na nekvalitní činnost zástupce, popřel by tím jeden z esenciálních principů, na nichž je institut zastoupení vystavěn. Přitom je soud na rozdíl od stěžovatele toho názoru, že je z tohoto hlediska zcela nerozhodné, zda byl zastoupen obecným zmocněncem, či advokátem, tj. právním profesionálem, od něhož lze očekávat vyšší míru kvality poskytovaných právních služeb. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se stěžovatelem do té míry, že stát skutečně jistým způsobem garantuje úroveň advokátních služeb, a to mimo jiné i tím, že stanovuje podmínky pro vstup do advokátního stavu a pro výkon advokacie. Dovozuje-li však stěžovatel z této skutečnosti, že se lze plně spoléhat na bezchybný a řádný postup advokáta, přičemž jeho pochybení nelze přičítat k tíži zastoupenému klientovi, jsou jeho úvahy zcela liché. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že zastoupenému účastníkovi pochopitelně nic nebrání v tom, aby se bezvýhradně spolehl na služby advokáta, aniž by se jakkoliv dále zajímal o průběh správního řízení. To však nic nemění na skutečnosti, že z pohledu zachování náležité míry opatrnosti pro účely posouzení zavinění ve formě nevědomé nedbalosti by takový postup nemohl obstát, neboť je objektivně v moci zastoupeného účastníka, aby se o věc podrobněji zajímal a průběžně se o stav řízení staral. Pokud se jedná o stěžovatelem zmiňované prostředky kontroly a postihu advokátů, jakým je kárné řízení vedené u České advokátní komory, jejich existenci Nejvyšší správní soud nikterak nezpochybňuje. Je však třeba mít na zřeteli, že se jedná toliko o následné mechanismy postihu advokáta, které jsou nadto čistě interní záležitostí členů advokátního stavu. Stěžovatel má bezesporu možnost v dané věci podnět u České advokátní komory podat, jedná se však o řízení, které je od posuzované věci zcela oddělené a nemá pro rozhodování v této věci žádnou váhu. Obdobně se stěžovatel, vznikla-li mu

v důsledku pochybení advokáta újma (ať již majetková či nemajetková), může domáhat její náhrady za pomoci mechanismů soukromého práva, nelze se však domnívat, že by tyto skutečnosti měly dopad do správního či jiného řízení, v němž jej advokát zastupoval, resp. v řízení, které na něj v určitém ohledu navazuje (obdobně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 11. 2010, č. j. 5 Ca 268/2009 - 33).

[19] Lze tedy shrnout, že stěžovatel nese do značné míry „odpovědnost" za osobou svého zástupce, jehož ke svému zastupování dobrovolně zmocnil. Jako zcela mylnou je proto třeba odmítnout domněnku stěžovatele, že je v jeho případě odpovědnost za spáchání přestupku vyloučena již s ohledem na skutečnost, že byl v předcházejícím správním řízení zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud však byl nucen dále zvažovat, zda odpovědnost stěžovatele nevylučují další k tomu přidružené specifické okolnosti. Stěžovatel předně namítal, že se o stav řízení aktivně zajímal a u svého advokáta se v tomto směru opakovaně informoval, avšak vždy se mu dostalo negativní odpovědi, že rozhodnutí dosud vydáno nebylo. Krajský soud v této souvislosti dovodil, že způsob komunikace mezi advokátem a jeho klientem ji jejich ryze soukromoprávní záležitostí, která nemá pro posouzení odpovědnosti za spáchaný přestupek žádnou relevanci. K výhradě stěžovatele, že přístup krajského soudu je přehnaně formalistický, neboť by mohl vést k absurdním důsledkům, Nejvyšší správní soud dodává, že je pochopitelně vždy třeba přihlížet ke konkrétním okolnostem jednotlivého případu. Pokud by tedy kupříkladu došlo k situaci, že se stěžovatel přestupkového jednání dopustil řádově několik minut či hodin poté, co bylo jeho zástupci doručeno rozhodnutí, jímž mu byla sankce zákazu řízení motorových vozidel uložena, bezesporu by bylo na místě posuzovat, zda bylo vůbec reálně možné, aby již advokát stěžovatele o vydání rozhodnutí vyrozuměl. V posuzované věci se však stěžovatel přestupku dopustil až dne 26. 9. 2014, tj. až měsíc poté, co bylo rozhodnutí doručeno jeho zástupci. Pokud přitom za důvod, pro nějž nebyl stěžovatel o písemnosti vyrozuměn, byla označena chyba v softwaru zástupce žalobce, pak je Nejvyšší správní soud přesvědčen, že při zachování náležité míry pečlivosti a důslednosti představuje měsíc dostatečně dlouhou dobu na odhalení takového pochybení, to tím spíše, pokud se jednalo o chybu systémovou, jak uváděl zástupce stěžovatele, a především za situace, kdy se měl stěžovatel dle svého tvrzení na stav řízení opakovaně dotazovat.

[20] Pakliže se pak stěžovatel dovolával dodržení náležité míry opatrnosti tím, že si den před spácháním přestupku opatřil výpis z evidence bodového hodnocení řidiče, pak Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že tento je pro účely zjištění, zda nebyla dotčené osobě uložena sankce zákazu řízení motorových vozidel, zcela neodpovídající. Předně je zřejmé, že tento typ výpisu neobsahuje (na rozdíl od výpisu z evidenční karty řidiče) podrobnější informace ohledně jednotlivých správních řízení a v nich uložených sankcích, ale jen stručné shrnutí bodové historie řidiče. Z tohoto výpisu by tak bylo možno vyčíst kupříkladu informaci o tom, zda již řidič dosáhl limitních 12 bodů, nelze z něj však seznat, zda byla řidiči uložena sankce zákazu činnosti. Dále je pak nepochybné, jak již ostatně zdůraznil i krajský soud, že údaje jsou do evidence zapisovány s jistým časovým odstupem (ust. § 123b odst. 3 písm. 2 zákona o silničním provozu). Ze skutečnosti, že ve výpisu absentuje údaj o určitém přestupku, proto nelze dovozovat, že o něm nebylo dosud rozhodnuto. Okamžikem, od něhož je třeba odvíjet vědomost účastníka o uložené sankci, jakožto i povinnost tuto sankci respektovat, je výhradně okamžik doručení rozhodnutí. Jak již soud konstatoval, rozhodnutí bylo řádně doručeno zástupci žalobce, který jej

převzal přihlášením do datové schránky dne 26. 8. 2014. Argumentaci stěžovatele proto Nejvyšší správní soud považuje za zcela nepřípadnou. Nejvyšší správní soud dále zdůrazňuje, že pokud měl stěžovatel pochybnosti ohledně stavu správního řízení, mohl se v této věci obrátit přímo na příslušný správní orgán (žalovaného), který by mu nepochybně sdělil, že ve věci již bylo pravomocně rozhodnuto. Jakožto účastník řízení pak měl stěžovatel rovněž možnost nahlédnout do správního spisu a ověřit si stav řízení tímto způsobem. Nic z toho však stěžovatel neučinil, a stěží lze tedy přijmout jeho tvrzení, že ve věci vyčerpal všechny dostupné prostředky zjištění skutečného stavu věci. Nejvyšší správní soud je dokonce přesvědčen, že pokud tak stěžovatel neučinil, nebyla v jeho případě naplněna náležitá míra opatrnosti, kterou od něj bylo možno očekávat.

[21] Nejvyšší správní soud opětovně akcentuje, že při posuzování náležité míry opatrnosti je třeba vycházet z kombinace objektivního a subjektivního hlediska. Přihlédne-li přitom soud k osobnosti stěžovatele a situaci, v níž se nacházel, nepovažuje požadavek ověření stavu věci u správního orgánu za nepřiměřený. Ze správního spisu je patrné, že stěžovatel se vyznačuje již poměrně bohatou přestupkovou historií, neboť v období let 2008-2014 byl postižen za více než 10 dopravních přestupků. Současně již byla stěžovateli v minulosti opakovaně uložena sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Za těchto okolností bylo možno od stěžovatele očekávat ohledně probíhajícího správního řízení vyšší míru obezřetnosti, a snahu udržovat se náležitým způsobem informovaným o průběhu řízení. Namísto toho se však žalobce nechal zastoupit mediálně známou agenturou specializující se na zastupování v přestupkovém řízení (resp. s ní spolupracujícím advokátem), o níž je obecně známo, že hledá způsoby, jak v řízení obstruovat a mimo jiné se vyhýbat i doručování písemností ve správním řízení. Za těchto okolností lze tedy mít značné pochybnosti o tom, zda byl stěžovatel veden dobrou vírou v řádnou činnost dotčeného advokáta, či zda naopak svorné tvrzení stěžovatele a jeho zástupce o komplikacích při doručení písemnosti, resp. nesprávném zařazení písemnosti do jiného spisu, nepředstavují další z promyšlených procesních strategií. Ať je tomu však jakkoliv, je s podivem, že stěžovatel brojí proti nekvalitní práci dotčeného advokáta v dřívějším řízení, přesto se však tímto stejným advokátem opětovně nechává zastoupit v předmětném řízení soudním jak před krajským soudem, tak před soudem zdejším. Tyto okolnosti pak Nejvyšší správní soud dodává již spíše pro dokreslení situace, přičemž podtrhuje, že pokud by měl stěžovatel skutečně zájem zvědět, jaký je stav řízení, měl objektivní možnost informovat se u správního orgánu, přičemž jeho subjektivní situace byla taková, že bylo lze i očekávat, že tak učiní. Lze tedy shrnout, že první a také stěžejní námitku stěžovatele vyhodnotil Nejvyšší správní soud jako nedůvodnou.

[22] Pokud se pak jedná o zbylé v kasační stížnosti vymezené námitky, k těmto se již Nejvyšší správní soud vyjádří spíše ve stručnosti, neboť jsou do značné míry pouze podpůrné pro námitku předchozí a v nemalé míře již byly vypořádány i samotným krajským soudem. Za veskrze nedůvodnou považuje Nejvyšší správní soud námitku, že stěžovatel byl v předmětném přestupkovém řízení trestán za omyl veřejné moci, jelikož jednal v dobré víře v pravdivost záznamu ve výpisu z bodového hodnocení řidičů. Soud již výše osvětlil, že vědomost účastníka o uložení sankce zákazu řízení motorových vozidel se vztahuje k okamžiku doručení rozhodnutí. Jestliže tedy bylo dotčené rozhodnutí stěžovateli, respektive jeho zástupci řádně doručeno (o čemž není pochyb), nemůže mít opožděný zápis do registru řidičů na posouzení viny žalobce ze spáchání přestupku žádný

vliv. Nadto soud opětovně zdůrazňuje, že žalobcem pořízený výpis nemůže sloužit jako podklad pro učinění jednoznačného úsudku o tom, zda již bylo v přestupkovém řízení vydáno rozhodnutí či nikoliv, a to zejména z důvodu časové prodlevy mezi rozhodnutím ve věci a zápisem bodů do registru řidičů. Proto stěžovatel ani nemohl s odkazem na tento výpis dovozovat svoji dobrou víru ohledně skutečnosti, že ve věci dosud nebylo rozhodnutí vydáno.

[23] V rámci posledních dvou námitek stěžovatel argumentoval dílčí nepřezkoumatelností správních rozhodnutí, potažmo i napadeného rozsudku krajského soudu. Pokud se jedná o tvrzení, že se krajský soud nikterak nevypořádal s jeho námitkou naplnění materiální stránky přestupku, tj. s údajnou absencí společenské škodlivosti jednání stěžovatele, Nejvyšší správní soud se s tím neztotožňuje. Je sice pravdou, že krajský soud tuto námitku výslovně samostatně nevypořádal, implicitně tak však v odůvodnění rozhodnutí učinil. Nelze totiž pominout, že své tvrzení ohledně absence společenské škodlivosti stěžovatel podporuje v zásadě totožnými argumenty, jako námitku absence zavinění (omyl vyvolaný jeho důvěrou ve správnost výpisu z bodového hodnocení řidiče, pochybení na straně advokáta stěžovatele apod.). Nejvyšší správní soud tedy z tohoto hlediska nepovažuje rozsudek krajského soudu za nepřezkoumatelný, neboť je z něj seznatelné, jakými úvahami se soud při rozhodování ve věci řídil, a z jakého důvodu neshledal námitky stěžovatele opodstatněnými. Bylo by přepjatým formalismem trvat na tom, aby za daných okolností krajský soud námitku vypořádal samostatně, když ze strany stěžovatele se jedná o ohýbání téže, v napadeném rozsudku náležitě reflektované námitky. Nejvyšší správní soud pak již pouze dodává, že pokud již výše dovodil, že stěžovatel o existenci rozhodnutí, jímž mu byl zákaz činnosti uložen, vědět mohl a měl, lze jen stěží tvrdit, že jeho jednání vykazovalo nulovou míru společenské škodlivosti.

[24] Konečně pak Nejvyšší správní soud ohledně poslední z uplatněných námitek shledal, že stěžovatel v průběhu správního řízení v podání ze dne 14. 11. 2014, adresovaném správnímu orgánu I. stupně, skutečně mimo jiné vyjádřil přesvědčení, že rozhodnutí, jímž mu byla uložena sankce zákazu činnosti, mělo být doručováno i přímo k jeho rukám, neboť se jedná o situaci, kdy má v řízení něco osobně vykonat (odevzdat řidičský průkaz). Tuto konkrétní výhradu pak správní orgán I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí blíže nevypořádal. Pokud nicméně stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že této námitce se žádným způsobem nevěnoval ani žalovaný, nelze přehlédnout, že stěžovatel v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí ani nikterak neakcentoval, že námitka nebyla vypořádána a že by jí tedy snad měl zvýšenou pozornost věnovat žalovaný. Odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí obsahuje rozsáhlou argumentaci, v níž stěžovatel napadal správnost výroku prvostupňového rozhodnutí, jakož i způsob, jakým správní orgán I. stupně zjišťoval skutkový stav. V závěru podání pak je obsažen stručný dodatek, že stěžovatel setrvává na svém dřívějším vyjádření a trvá na tom, že se přestupku nedopustil. Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že za těchto okolností lze jen stěží tvrdit, že se žalovaný opomněl s předmětnou námitkou stěžovatele vypořádat. Obdobně pokud pak krajský soud shledal rozhodnutí žalovaného přezkoumatelným, lze takový závěr potvrdit, neboť jeho odůvodnění reaguje na jednotlivé odvolací námitky, mezi nimiž však tvrzení, že dřívější rozhodnutí mělo být doručováno stěžovateli, potažmo, že tuto námitku správní orgán I. stupně nevypořádal, obsaženo nebylo.

[25] Lze tedy shrnout, že pochybení lze shledat toliko u správního orgánu I. stupně, který opomněl výslovně vypořádat jeden z argumentů stěžovatele obsažený v podání ze dne 14. 11. 2014. Nejvyšší správní soud nicméně nepovažuje tento nedostatek za natolik závažný, aby svědčil pro vyhovění kasační stížnosti stěžovatele. To tím spíše, že vypořádání předmětné námitky by na situaci stěžovatele ničeho nezměnilo, neboť je veskrze nedůvodná. Povinnost odevzdat řidičský průkaz nelze chápat jako situaci, kdy by měl stěžovatel v rámci probíhajícího, či spíše toho času již pravomocně skončeného správního řízení něco osobně vykonat, neboť tak lze učinit i prostřednictvím jiné osoby, např. zmocněnce (srov. rozsudek ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 34/2016 – 35). Ostatně i samotný stěžovatel již v soudním řízení svoji námitku do jisté míry modifikoval, přičemž začal uvádět, že samotný účastník by měl být o rozhodnutí alespoň vyrozuměn, respektive k odevzdání řidičského průkazu vyzván. Ani tak se nicméně Nejvyšší správní soud nedomnívá, že by byla námitka stěžovatele oprávněná. Povinnost odevzdat v případě uložení sankce zákazu řízení motorových vozidel řidičský průkaz vyplývá přímo ze zákona, konkrétně z § 94a odst. 2 zákona o silničním provozu a vzniká již okamžikem právní moci rozhodnutí, jímž je taková sankce uložena. Předmětná povinnost tedy vzniká přímo ze zákona. Nadto zdejší soud nepřehlédl, že stěžovatel byl v konečném důsledku o povinnosti odevzdat řidičský průkaz vyrozuměn, přičemž zásilka byla správním orgánem vypravena dne 26. 9. 2014, tedy v den spáchání přestupku, který je žalobci v předmětném správním řízení kladen za vinu. Jak již ovšem bylo uvedeno, povinnost zdržet se řízení motorových vozidel se odvíjí již od doručení rozhodnutí, pročež tato prodleva na závěrech o zavinění stěžovatele ničeho nemění.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Nejvyšší správní soud tedy shledal námitky stěžovatele nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[27] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch, žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. července 2017

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu